

Informacja w sprawie ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn

Ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2024 r. poz. 1837 oraz z 2025 r. poz. 769). Zasadniczym celem ustawy, zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, jest uproszczenie rozliczania podatku w przypadku nabycia prawa majątkowego polegającego na obowiązku świadczeń powtarzających się na rzecz nabywcy, a także ułatwienie i przyspieszenie obrotu majątkiem nabytym tytułem spadku lub w inny nieodpłatny sposób, objęty zakresem ustawy, w formie aktu notarialnego lub od osób z kręgu najbliższej rodziny.

Nowelizacja wprowadza regulacje, w myśl których jeżeli przedmiotem nabycia jest prawo majątkowe polegające na obowiązku świadczeń powtarzających się na rzecz nabywcy tego prawa, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą:

- a) ustanowienia tych świadczeń – w przypadku gdy wartość świadczeń powtarzających się za cały okres trwania obowiązku tych świadczeń jest ustalona na dzień ich ustanowienia albo została uprawdopodobniona, za zgodą podatnika, przez naczelnika urzędu skarbowego,
- b) wykonania poszczególnych świadczeń – w pozostałych przypadkach.

Ustawa stanowi nadto, że przy ustalaniu wartości prawa majątkowego polegającego na obowiązku świadczeń powtarzających się na rzecz nabywcy tego prawa przyjmuje się:

- a) łączną wartość świadczeń powtarzających się za okres, na jaki zostały ustanowione, a jeżeli zostały ustanowione na czas nieokreślony – za okres 10 lat, w przypadku gdy wartość świadczeń powtarzających się jest ustalona na dzień ich ustanowienia za cały okres trwania obowiązku tych świadczeń;
- b) łączną uprawdopodobnioną wartość świadczeń powtarzających się za okres, na jaki zostały ustanowione, a jeżeli zostały ustanowione na czas nieokreślony – za okres 10 lat, w przypadku gdy wartość świadczeń powtarzających się nie jest ustalona na dzień ich ustanowienia za cały okres trwania obowiązku tych świadczeń, a naczelnik urzędu skarbowego, za zgodą podatnika, uprawdopodobni ich wartość;
- c) wartość poszczególnych świadczeń w przypadkach innych niż wskazane powyżej.

Ustawa zawiera również przepis przejściowy, zgodnie z którym do praw majątkowych polegających na obowiązku świadczeń powtarzających się, użytkowania i służebności

ustanowionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Druga grupa zmian dotyczy obrotu majątkiem nabytym tytułem spadku lub w inny nieodpłatny sposób objęty zakresem przedmiotowym podatku od spadków i darowizn. W obowiązującym stanie prawnym notariusze mogą dokonywać czynności notarialnych, w których przedmiotem obrotu lub obciążenia są rzeczy lub prawa majątkowe nabyte przez zbywcę tytułem spadku lub w inny nieodpłatny sposób objęty zakresem ustawy o podatku od spadków i darowizn tylko wtedy, gdy zbywca przedstawi zaświadczenie wydane przez naczelnika urzędu skarbowego. Zaświadczenie to ma potwierdzać, że nabycie jest zwolnione od podatku, że należny podatek został zapłacony albo że zobowiązanie podatkowe wygasło wskutek przedawnienia. Zaświadczenie stanowi zatem zabezpieczenie przed wyzbyciem się majątku przez podatników w tych przypadkach, gdy uchylają się oni od zapłaty podatku. Wprowadzane przepisy znoszą powyższy wymóg w przypadku nabycia rzeczy lub praw majątkowych, mających być przedmiotem czynności notarialnej, gdy nabycie nastąpiło na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego lub było zwolnione od podatku od spadków i darowizn (zwolnienie dotyczące członków najbliższej rodziny). Znowelizowany przepis będzie miał zastosowanie do zbywanych bądź obciążanych rzeczy lub praw majątkowych nabytych po dniu 31 grudnia 2006 r.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.